

177 YTTRANDEN VID LANTDAGEN 19.XII 1877

Protokoll fördt hos Finlands Ridderskap och Adel

Herr *Snellman*, Johan Vilhelm, yttrade: Utskottets förslag att beslutet skulle formuleras sålunda, att det af kommissionen föreslagna systemet med möjligaste noggrannhet måtte tillämpas vid byggnaden af och rörelsen på de banor, till hvilkas anläggande ständerna nu beslutit, synes väl gifva någon säkerhet för att ständernas beslut också kommer att efterföljas hvad byggnaden beträffar. Men att också säga att i

10 afseende å rörelsehastigheten, som utgör ett mycket viktigt vilkor, hvaraf äfven byggnadssystemet betingas, kommissionens förslag skulle komma att följas blott med möjligaste noggrannhet, detta lemna stort utrymme för systemets förändrande. Det hade visserligen varit önskligt, om det hade kunnat statueras bestämdt, att vigten af skenor får vara högst 15 skålp. pr fot. Då är det säkert, huru banan blir byggd. Men man har sagt mig, att det dock har sina svårigheter att här statuera denna vikt, emedan den också beror af skenans form, och jag är skyldig att rätta mig efter sakkännarens bättre insigt. Men tillika har

20 det försäkrats mig att, så snart rörelsehastigheten är bestämd, så finnes icke något skäl att gå ifrån byggnadssystemet, och att detta vore ett mycket tillräckligt vilkor för att ständerna kunde vara försäkrade om att systemet kommer att efterföljas. Då nu här föreslås, icke blott att det föreslagna systemet vid rörelsen skall följas med möjligaste noggrannhet, utan också att denna punkt, hastigheten, tages i betraktande vid sjelfva byggnaden med möjligaste noggrannhet, så att det icke är så noggrannt, om man bygger banan för en större hastighet än den föreslagna af två och en half mil i timmen, så befarar jag att banan icke kommer att byggas till det pris, kommissionen beräknat. Det finnes

30 alltid hos ingenjörerna ett mycket förlåtligt intresse att göra banan så fulländad som möjligt, och man vet icke, hvilken åsigt kunde uppstå i afseende på möjligheten att trafikera banan hela året om, och om det icke skulle anses alldeles nödvändigt att hafva tyngre skenor och tyngre materiel, för att om vintern kunna hålla banan öppen, så att det kan finnas många synpunkter, ur hvilka en ingenjör kan önska, att banan blefve utförd efter ett system, dyrare än det kommissionen föreslagit. Enligt min ödmjuka tanke skulle det derföre vara önskligt, att bestämningen om farhastigheten åtminstone skulle bibehållas såsom kommissionen föreslagit.

Herr *Snellman*, Johan Vilhelm: Då enligt hvad upplyst blifvit,

40 Jernvägsutskottet icke ansett sig böra bibehålla sitt tidigare förslag, ehuru Preste- och Bondestånden enkelt sig derom förenat, så förefaller det mig, som om utskottet skulle hafva kunnat formulera sitt nya förslag i öfverensstämmelse med Borgareståndets beslut, hvilket lyder, att det system, som kommissionen föreslagit, skall tillämpas. Men utskottet har funnit behöfligt tillägga »med möjligaste noggrannhet», säkert kanske i afsigt att göra efterföljden af kommissionens förslag så mycket säkrare. Emellertid är det just detta tillägg af utskottet, som verkar osäkerhet. Ty det måste genast ingifva ledarne af banans byggnad och bedrifvande den åsigt, att det dock står öppet att göra

50 förändringar. Ty möjligaste noggrannhet innebär en mycket stor vidd för afvikelser från förslaget; hvaremot om beslutet formulerats såsom i Borgareståndet föreslagits, det varit mera bindande.

Herr *Snellman*, Johan Vilhelm: Enligt min ödmjuka tanke är det ingalunda pricipenligt att bygga jernvägar med besparingar. Må så vara, då besparingar utan olägenhet tillkommit, att af dem användes

det ena eller andra beloppet för jernvägsbyggnader. Det är en lycka, om man sålunda undviker att göra lån. Men principenligare är att bygga jernvägar på upptagna lån, isynnerhet om dessa kunna upptagas inom landet, på det kostnaderna måtte fördelas på en längre tid, och framtiden som kommer att hafva största fördelen af jernvägarne, också måtte bidra till kostnaderna. – Utskottet förslår nu att icke endast använda den behållning, som uti kommunikationsfonden förefinnes, utan äfven hvad som i kommunikationsfonden de närmaste fem åren ända till hela byggnadskostnaden kan inflyta. Landtdagen är ännu icke till slutet med beräkningen öfver blifvande utgifter, och pröfningen, huruvida medel finnas för de utgifter, hvilka ständerna skola bestrida. Att nu utöfver hvad Ridderskapet och Adeln redan beslutat, icke stanna vid denna bestämda summa redan hög nog, utan besluta att ända till sista pennin allt hvad i kommunikationsfonden kan inflyta, skall för detta ändamål användas, det är detta som jag anser oriktigt, isynnerhet oriktigt derföre, att å andra sidan, i följd af föregående beslut, skatter onödigtvis påläggas landets befolkning. Om nu ett sådant beslut som utskottet föreslagit skulle fattas, kunde det komma att blifva nödvändigt att ytterligare utvägar måste anlitas för att bestrida alla de behof, angående hvilka landtdagen kommer att besluta. För min del får jag derföre ödmjukast föreslå att Ridderskapet och Adeln måtte i denna fråga vidhålla sitt beslut och endast anslå en bestämd summa.

178 YTTRANDE VID LANTDAGEN 19.XII 1877

Protokoll fördt hos Finlands Ridderskap och Adel

Herr *Snellman*, Johan Vilhelm, utbad sig i denna fråga ordet och yttrade: Jag trodde icke att någon annan skulle begära ordet, annars skulle jag icke anhållit att nu få yttra mig, hvilket jag i alla fall senare bordt göra ex officio. Men det är icke endast härföre, utan emedan jag ända ifrån det hypoteksföreningen stiftades haft den öfvertygelsen, att denna inrättning är ett för landet nyttigt företag, såsom jag äfven i denna stund är öfvertygad, att inrättningen mångfaldigt gagnat landet.

Man hade väl ifrån början hoppats, att den hufvudsakligen skulle tjena till att främja och förbättra jordbruket, att bereda kapital för att användas till sådana förbättringar, och säkert är, att hypoteksföreningen äfven i detta afseende något uträttat. Men det väsentligaste sätt, på hvilket föreningen gagnat och kunnat gagna i vårt land, är visserligen, såsom äfven blifvit erkändt, ett hypoteksföreningen befriat jordbrukaren från den osäkerhet, hvari han eljest lefver, då han nödgas för arfsliqvider, för köp af jord och eljest i tider af betryck söka sina lån på många händer, osäker om, hvilken dag de åter uppsägas, och icke erhåller sådana lån utan borgen, proprieborgen, för hvilken, som man vet, allmogen också nödgas särskildt betala. I detta afseende är det säkert, att hypoteksföreningen gagnat mycket, och skulle dess gagn blifvit ännu större, om icke föreningen börjat under den olyckligaste tid, vårt land på ett sekel haft att genomgå. Likväl är det visst att skulle icke dessa hypoteksföreningens penningar funnits, så hade ännu många tiotusental flere svultit ihjäl än de, hvilka detta hårda öde träffade. Jag anser detta så solklart, att intet tvifvel borde i detta afseende kunna råda. Det var nöden, som tvang mången låntagare att, såsom man säger, äta upp de erhållna penningarne. Men skulle de icke haft dessa